

“නංමානංගං ගතංගං අරංගං සම්මා සම්බුද්ධං.”

ප්‍රථම පරිච්ඡේදය.

ශ්‍රී ලංකාහිත (සකලකෙලයෙන් ප්‍රතිණකිරීමෙන්) අතීතයින් නිමිලව සම්ප්‍රදායන් අභිවාදනයකොට අඩුනු නොයෙක් පරිච්ඡේදයන්ගෙන් සුන්‍යවූ මහාවංශය කියන්නෙමි. මේ මංගලයෙන්ම පුරාතනයන් විසින් කරන ලද්දේනුමුත් කිසිතැනෙක්හි ඉතා විසාරකරන ලද්දේය, කිසි තැනෙක්හි ඉතා ලුහුඬුකරන ලද්දේය! නොයෙක් පුතරුන් දෙස්ද ඇතිවිය; එබඳු දෙයෙන් ගෙන් තොරකරන ලද සුවසේ ග්‍රහණධාරණ කළහැකිවූ ප්‍රසාද හා සංවේද උපදවන්නාවූ පරමපරායානවූ ඒ මහාවංශය ප්‍රසාදජනක තත්වයට එමෙන් සංවේදඋපදවන තත්වයට ප්‍රසන්න වන්න හා හය කම්පා උපදවමින් අසවි :—

අපගේ සම්ප්‍රදායෙන් නැමති මහාවිරහෙමේ පෙරකාලයෙහි දිව්‍යදේවතාවූ බුදුන් හමුව ලොකයා (බව) දුකින් මුදුලන පිණිස සලෝචිත පිණිස ප්‍රාථමික කළ සේක; ඉක්බිති ඒ (දිව්‍යකර නම්) සම්බුදුන් හා නොගොස්, මහල, පුමන, රෙවන, සොරන, අනොමදසනි, සද්ධ, ආරද, පද්මකර, සුමේධ, සුජාත, පිසදසනි, අසදසනි, බමුදසනි, සිලංච, නිසා, පුසා, මසසනි, සිති; මෙසාද, කතුසනි, නොගොමනි, කාශ්‍යප, යන සුමිති බුදුවරයන් ආරාධනාකොට උත්තරයන්සේලා විසින් “මේතෙමේ (අනාගතයෙහි) සියලු (සමුත්තර) පැරැඳුම්පුරා උතුම්බ සමයක් සම්බෝධයට පැමිණි නොනම් නම් බුදුව සත්‍යයන් (සංසාර) දුකයෙන් මුදුන්තේය”යි සලෝචිත පිණිස ප්‍රකාශකරන ලද්දේය. ඒ මහා මුනිතෙමේ වෛශාබ පොණ්ණී දිනයෙහි මහබරම ඉරුවෙල් දතවි වෙති බොධිමුලයෙහිද උත්තමබු සලෝචිතයට පැමිණි සේක.

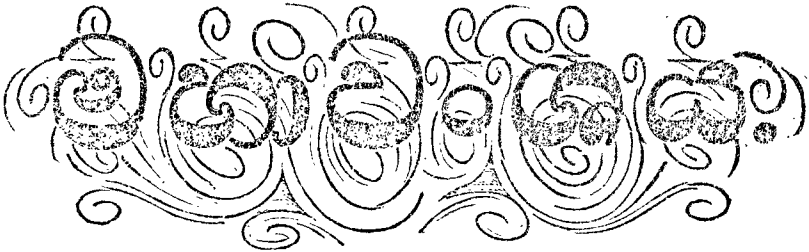
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය පුරාණ

කාරණය හෝ විෂයානාය.

රජයේ සේවය.	පුරවැසියා සේවය.	රජයේ සේවය.	කාරණය හෝ විෂයානාය.	මු. ල. රු.	මු. ල. රු.	මු. ල. රු.	මු. ල. රු.
--	--	36	සේනාධිපති නිලධාරීන්ගේ සේවය
--	418	14	කුමාරසිංහ, චන්ද්‍රානි, රජසිංහ, සහ කුමාරසිංහ රජු
96 වෙනි පරිච්ඡේදය.							
--	--	37	කුමාරසිංහ රජුගේ සේවය
176	419	1	(දෙවෙනි) රජසිංහ රජුගේ සේවය හා රජප්‍රාප්තිය	2170	52	--	--
97 වෙනි පරිච්ඡේදය.							
--	421	13	විමලබේදියාගේ සේවය
177	--	15	(දෙවෙනි) විමලබේදියාගේ සේවය රජය	2222	22	--
--	--	32	සේනාධිපතිවරයාගේ සේවය මුද්‍රා
--	422	6	බුද්ධාසනය සංරක්ෂණය පිළිබඳ රජයේ සේවය
178	423	10	ශ්‍රී විජයරාජා විජයරාජා රජුගේ සේවය	...	2214	33	--
98 වෙනි පරිච්ඡේදය.							
179	425	19	ශ්‍රී විජයරාජා විජයරාජා රජුගේ සේවය	...	2277	8	--
99 වෙනි පරිච්ඡේදය.							
180	430	27	කිහිනිගිරි රජයේ සේවය රජප්‍රාප්තිය...	...	*2290	33	--
--	431	4	ඒ රජුගේ සේවය
--	--	35	"දික්සත්", "සංක්‍රමණය" ආදී බිම්ප්‍රාප්තිය
100 වෙනි පරිච්ඡේදය.							
--	444	12	සේනාධිපතිවරයාගේ සේවය	...	2293
--	445	30	සේනාධිපතිවරයාගේ සේවය	...	2296
--	--	31	සේනාධිපතිවරයාගේ සේවය
101 වෙනි පරිච්ඡේදය.							
181	455	24	ශ්‍රී විජයරාජා විජයරාජා රජුගේ සේවය	...	2323	18	--
--	456	8	"අසලියා" නම් සාමන්තයාගේ සේවය
182	457	16	ශ්‍රී විජයරාජා විජයරාජා රජුගේ සේවය	...	2341	18	--
--	--	34	ඒ රජුගේ සේවය	...	2359	--	--

මෙතෙක් මහාමාත්‍ය පිළිබඳ අනුක්‍රමණිකව හෙවත් සුළුපත්‍රය සමාපනය.

* "සමුද්‍රව පරිනිබ්බාණ විසඳා සහ අනුක්‍රමණිකව හෙවත් සුළුපත්‍රය සමාපනය"

“කමොනාසා හඟමනො අරහතො සමමා සමබ්බසා.”

ප්‍රථම පරිච්ඡේදය.

ඉබ වංශාභිජාත (සකලකෙලයෙන් ප්‍රතිණකිර්මෙන්) අභිශයින් නිමිලවූ සථිඥයන් අභිවාදනයකොට අඩුනු වූ නොයෙක් පරිච්ඡේදයන්ගෙන් සුක්කවූ මහාවංශය කියන්නෙමි. මේ වංශය තෙම පුරාතනයන් විසින් කරනලද්දේනුමුත් කිසිනැතෙක්හි ඉතා විසාරකරනලද්දේය, කිසි නැතෙක්හි ඉතා ලුහුඬුකරන ලද්දේය, නොයෙක් පුතරුන් දෙස්ද ඇතිවිය; එබඳු දෙපයන්ගෙන් තොරකරනලද සුවසේ ග්‍රහණධාරණ කළහැකිවූ ප්‍රසාද හා සංවේන උපදවන්නාවූ පරමපරායානවූද ඒ මහාවංශය ප්‍රසාදප්තක තන්හිද එමෙන් සංවේගඋපදවන තන්හිද ප්‍රසන්න විත්ත හා හස කමසා උපදවමින් අසවි :—

අපගේ සථිඥරහේත්තම නැමති මහාවීරතෙමේ පෙරකාලයෙහි දිසවිකාරනම් බුදුන් හමුව ලොකයා (බව) දුකින් මුදුලන පිණිස සලෝඛිස පිණිස ප්‍රාථමිකාකළසේක; ඉක්බිති ඒ (දිපඛාර නම්) සමබුදුන් හා කොණ්ඩඤ්ඤ, ඔබ්බල, සුමන, රෙවන, කොට්ඨා, අනොමදසසි, පදුම, භාරද, පදුමකර, සුමෙධ, සුජාතා, පිසදසසි, අසඳසසි, බබ්බදසසි, සිබස, නිසා, පුසා, විසසසි, සිබ්; මෙසාද, කකුසභි, කොණාගමනි, කාශ්‍යප, යන සූචිසි බුදුවරයන් ආරාධනාකොට උත්තමත්සේලා විසින් “මේතෙමේ (අනාගතයෙහි) සියලු (සමග්‍රිංසත්) පැරුම්දම්පුරා උතුම්වූ සමාස් සම්බෝධියට පැමිණි ශෝකම නම් බුදුව සත්‍යයන් (සංසාර) දුඃඛයෙන් මුදන්තේය”යි සම්බෝධිය පිණිස ප්‍රකාශකරන ලද්දේය. ඒ මහා මුනිතෙමේ වෛශාබ පෞණ්ඩ්‍ර දිනයෙහි මහබරම උරුමෙල් දතව වෙසී බෝධිමූලයෙහිදී උත්තමවූ සම්බෝධියට පැමිණිසේක.

මේ ලංකා රාජ්‍යේ පුටුපා

ඒ සඵඥවසීතෙමේ ඒ බෝධිසම්පයෙහි උතුම්වූ විමුක්තිසුඛය විඳිනේ ඒ සුඛයාගේ මධුරතාව දක්වන්නේ එහි සත්සතියක් විසූසේක. ඉක්බිති බරණැසට වැඩ “බමුවක්ක” පැවැත්වූසේක; එහිම වස්වසන සේක් සැටනමක් අහිත්ඵලයට පැමිණවූසේක; (බුදුන්) බමිය දෙශනා කරනු පිණිස ඒ භික්ෂූන් (දිශානු දිශාවන්හි) යවා (ඔවුනොවුන්) මිත්‍රවූ හඳුන්වනින්නාමි රජතුමරුවන් නිස්දෙනෙකු (සොවාන්මාගිඵල දීමෙන්) හික්මවා, මිසදිවුගත් උරුවෙලකාශපාදි ජට්ටයන් දහස හික්මවීම පිණිස ඔවුන්ගේ නුවණ මුහුකරවමින් හෙමන්තකාලයෙහි උරුවෙල් දනව්වෙහි වාසයකළසේක. ශත්‍රුමද්දන්තයකරන ශිල්පී සඵඥයන් වහන්සේ උරුවෙලකාශප නම් ජට්ටයාගේ මහා යාගය පැමිණිවිට තමන් තොර්මෙහිවූ ඔහුගේ අධ්‍යයන දැන උතුරුතුරු දිවසිනෙන් පිණිසානගයෙන අවුත් අනවහසන නම් ප්ල අසලදි වළඳා, තමන්ව හන්සේ සමාසක්සමෝධිසට පැමිණි නවවනමස දුරුතුසුර පසළොස් වස්දින සවස්වේලෙහි ලක්දිව ශුඛකරනු සදහා ලබ්‍යාවිපයට වැඩ සේක.

මහියංගනාගමනය.

සඵඥයන්වහන්සේ විසින් ලක්දිවනොමෝ නිමිල බුඩ්ධාසනය පිහිටා බබලන නැතෙකැයිද යකුන්ගෙන් ගහනවූ එම ලක්දිවින් යසයෝ බැහැරකටසුත්තාහයිද දන්නාලදි; ලක්දිව මධ්‍යභාගයෙහි සිත් පිනවන්නාවූ නදිතිරයෙහි * තුන්යොදුන් දිග එක්යොදුන් සුළුල්වූ මහානාගවන නම් උයනෙහි යසයන්ගේ සමීහිභූමියෙහි ලක්දිව්වැසි යකුන්ගේ “මහා නිසාවර සමාගමය” දන්නාලද්දේය. සඵඥයන්ව හන්සේ ඒ ස්ථානයට පැමිණ දැනට මහියංගන වෛතාරණසා පිහිටි නැත යසසමාගම මධ්‍යයෙහි අහස්කුස වැඩසිටිසේක්, ඒ යසයන්ට බියඵලවන්නාවූ වළි වාතානධකාරදිය මැවූසේක; හයින් තුසනවූ යසයෝතුමු නිහියවූ ජනෙසුයන්වහන්සේගෙන් අහසඉල්වූහ. අහසදැඩිවූ සඵඥයන්වහන්සේ හසින් පෙඵනාවූ ඒ යසයන්ට මෙසේ වදාළසේක. “එම්බායසයෙනි, තොපගේ මේ සියලු හය හා දුක් පහකරන්නෙමි, තෙපි හැමදෙන සමගියෙන් මෙහි මට හිදිනානැතක් දෙන්නානුද? නිදුකානෙති! දැඹවහන්සේට මේ සියලුම ලබ්‍යාවිපය දෙමහ, නුඹවහන්සේ අපට අහස දුනමැනවැ”යි ඒ සියලු යසයෝම බුදුරජාණන්වහන්සේට සැලකලාහුය. ඉක්බිති තථාගතයන්වහන්සේ ඒ යසයන්ගේ හිතියද ශීතද අනධකාරයද පහකොට ඒ දුන් භූමියෙහි පත්කඩ එලා වැඩහිද පත්කඩ ගිනිගෙන දිලිසෙන ස්ථාන වට පමුණුවා භාත්පස ඵලාලලෙස පැතිරීයන්ට අධිස්ථාන කළසේක. සමයෙන් පිහිටව බියපත්වූ යසයෝ (ලක්දිව මුහුදු) වෙරළානතයෙහි භාත්පස සිටගත්හ; ඉක්බිති තථාගතයන්වහන්සේ (ඔවුන්ගේ වාසය

* මහවැලිගඟ සමයයෙහි.

පිණිස) මනොහරවු ගිවිසිමකින ලාකරවා යසසත් එහි එක්කල සඵලයන්වහන්සේ ගිරිදිවයින තුබුනැත්හිම පිහිටවුයේක. සඵලයන් වහන්සේ එම පත්තකඩ හැඟුලකල දෙවියෝ (සඵලයන්වහන්සේකර) එලඹුනාහුය; ඒ සමාගමයෙහිදී නරාගතයන්වහන්සේ දෙවියන්ව දහම් දෙසුයේක; අනේක කෝටිසංඛ්‍යත සත්ත්ව සෝවාන්වල අවබෝධපිය, නිසරණ සහිත පච්ඡිලයෙහි පිහිටියවුන්ගේ සංඛ්‍යාව ගණන පරාතිශාන්තය; “සමන්තපාසාදි” වැඩි මහාසුමන නම් දෙවරප තෙමේද සෝවාන්ඵලයට පැමිණියේ පූජනීය සඵලයන්වහන්සේ කරා එලඹ පිදිසුනු දෙයක් ඉල්පිය; සත්ත්ව කෙරෙහි හිතවු නිල වණිනිත සුපරිශුඛ කෙශවන්වු සඵලයන්වහන්සේ සවිකිය ශිෂිය පරමානිත්‍යකොට කෙශබානු මේවන් පමණ ගෙන පුදනයකළයේක; ඉන්බිත්තෙන් හෙතෙම එය රත්සුමුගයකින් පිළිගත්තේ, නරාගතයන්වහන්සේ වැඩනුන් සන්තයෙහි කරනලද උසසුමාණයෙන් සත් රියන්වු හාත්පස පිසිඑස් රියන් සමානවු තත්වැදුරුම රුවන්රසෙක්හි බහා ඉදුනිල්මයවු චෛත්‍යයක්කොට පූජනා කෙශබානුව එහි නිවා නගනකොට එම දෙවරපතෙමේ නම්සාරකෙළේය. බුදුන් පිරිනිව් පසු ගාසිපුත්තසම්මයන්වහන්සේගේ ශිෂ්‍යවු මගන් සාඨිසම්පන්න සරහු නම් සම්මරතෙමේ සාඨිබලයෙන් දරසැයෙන්ගත් සඵලශ්‍රීවාසීබානුව භික්ෂූන් පිසින් පිරිවරනලදුව මෙහි ලක්දිවු ගෙනවුත් මහිංසානවෛ නායෙහි නිවානකොට මෙදෙවැණි පාපාණයකින් වස්වා උසසුමාණයෙන් දෙළොස් රියන්වු චෛත්‍යයක් කරවුයේය; ඉන්බිති දෙවනං.පිස කිසස (දෙවනපැය) මහරජාණන් සොහොයුරු වු චූළානස නම් කුමාර තෙම උසස්වු අදහනවු ඒ චෛත්‍යය වසා උසසුමාණයෙන් නිස් රියන් චෛත්‍යයක් කරවුයේය. ඉන්මැනභාගයෙහි දුට්ඨයන් මදිතයකිරීමෙන් විජයගුහණයකලාවු දුටුගැමුණු මහරජතෙමේ ඊට අසුරියන් උස කවුක වෛත්‍යයක් කරවුයේය; මහිංසාන වෛත්‍යාරජයා පිහිටි පරිදි මෙසේ දතපුතුය:—සවිතේදත් පුශුසම්පන්නවු විරපරාක්‍රමානික බමේ ගෙරවු නරාගතයන්වහන්සේ මේ සිරිලක්දිවයින මනුෂ්‍යවාසයට සුදුසු කොට උරුමෙල්දනවිච්චිම වැඩියේක.

මහිංසානා ගමන කරා මෙතෙකින් නිමියේය.

නාගදීපාගමනය.

පස්මරුන්දිනු මහාකාරුණිකවු ලොකාභිවාසියෙහි නිරතවු ශාසනාවු සඵලයන්වහන්සේ බුඛත්තව පැමිණි පස්වෙති ගවුරුද්දෙහි පෙහවනා රාමයෙහි වැඩවසනසේන්, මහොද්ද නාගස එසේම චූළොදරනාගස යන පිරිස් සහිතවු මයිල් බැනණු දෙදෙනාගේ මිණිපුලුග හේතුකොට ගෙන හටගත් සුඛාරම්භය දක, බන්මස අමාවක් පොහොදින පුවතාගයෙහි පාත්‍ර සහ විවරධාරීව නාගයන් කෙරෙහි අනුකම්පා පිණිස නාග භික්ෂව වැඩියේක.

(මහොදර, චූළොදර නාගාරජයන්ගේ සුඛාරම්භයට කරුණු කව රේදයන්):—